

Vurderingsveiledning

Helsefagarbeider Vg3 - HEA3102

[Læreplanen for Helsefagarbeider Vg3](#) har som formål å medvirke til å dekke behovet for kompetente helsefagarbeidere som kan møte pasienter, brukere og pårørende på en profesjonell måte.

Læreplanen er delt inn i hovedområdene Helsefremmende arbeid, Kommunikasjon og samhandling og Yrkesutøvelse. Hovedområdene er beskrevet i læreplanen, og til hvert hovedområde er det knyttet et sett kompetansemål. Det er viktig at du setter deg grundig inn i alle deler av læreplanen.

I denne vurderingsveiledningen er kompetansemålene gruppert etter ulike faglige temaer. (H), (K) eller (Y) etter kompetansemålene forteller hvilket hovedområde i læreplanen det enkelte kompetansemålet er hentet fra: H = Helsefremmede arbeid, K = Kommunikasjon og samhandling, Y = Yrkesutøvelse.

Grunnlaget for vurdering er kompetansemåla i læreplanene for fag slik de er fastsatt i læreplanverket:

Kompetansemål gruppert etter faglig tema	Lav kompetanse: karakteren 2	Middels kompetanse: karakterene 3 og 4	Høy kompetanse: karakterene 5 og 6
Grunnleggende sykepleie <ul style="list-style-type: none">Iverksette og begrunne tiltak ved sykdom og skade i samarbeid med andre yrkesgrupper (H)Utføre grunnleggende sykepleie (H)Pleie alvorlig syke og døende (H)Utføre førstehjelp og følge rutiner for varsling (H)Planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere eget arbeid og foreslå forbedringstiltak (Y)Utføre arbeidet på en måte som vekker tillit, skape troverdighet og positiv dialog med bruker, pasient og pårørende (K)	<p>Du beskriver hvordan grunnleggende sykepleie utføres og begrunner en tiltak faglig</p> <p>Du ser noen sammenhenger mellom de ulike tiltakene.</p> <p>Du har innsikt i ditt ansvars- og kompetanseområde, og kjenner dine naturlige samarbeidspartnere</p> <p>Du planlegger og beskriver generelt hvordan arbeidsoppgavene skal gjennomføres.</p> <p>Du kan rapportere om utførte arbeidsoppgaver</p>	<p>Du gjør rede for hvordan grunnleggende sykepleie utføres, har refleksjoner og begrunner tiltakene faglig</p> <p>Du ser sammenhenger mellom de ulike tiltakene</p> <p>Du har god innsikt i ditt ansvars- og kompetanseområde, og kjenner dine naturlige samarbeidspartnere.</p> <p>Du planlegger og beskriver godt hvordan arbeidsoppgavene skal gjennomføres</p> <p>Du kan rapportere og reflektere over eget arbeid</p>	<p>Du har meget gode kunnskaper om og et reflektert forhold til hvordan grunnleggende sykepleie utføres, og har meget gode faglige begrunnelser for tiltakene.</p> <p>Du ser sammenhengene mellom de ulike tiltakene i et helhetlig perspektiv og viser fleksibilitet i med hensyn til å løse arbeidsoppgavene i samarbeid med bruker.</p> <p>Du har svært god innsikt i ditt ansvars- og kompetanseområde, og kjenner dine naturlige samarbeidspartnere.</p> <p>Du planlegger, beskriver og begrunner meget godt hvordan arbeidsoppgavene skal gjennomføres</p> <p>Du kan rapportere og reflektere selvstendig over eget arbeid</p>
Forebyggende og rehabiliterende tiltak <ul style="list-style-type: none">Planlegge, gjennomføre og vurdere forebyggende og rehabiliterende pleie- og omsorgstiltak (H)	<p>Du beskriver hvordan du utfører noen forebyggende og rehabiliterende tiltak, viser noen refleksjoner over utført arbeid, og begrunner noen av tiltakene faglig.</p>	<p>Du gjør rede for hvordan du utfører forebyggende og rehabiliterende tiltak, viser gjennomgående refleksjoner på utført arbeid, og begrunner tiltakene faglig.</p>	<p>Du gjør utfyllende rede for hvordan du utfører forebyggende og rehabiliterende tiltak, viser gjennomgående gode, selvstendige refleksjoner over utført arbeid og begrunner tiltakene faglig meget godt.</p>
Kost og ernæring <ul style="list-style-type: none">Tilberede måltider som ivaretar brukernes helse og trivsel, og begrunne forslagene i tråd med norske anbefalinger for ernæring (H)Identifisere underernæring og feilernæring og foreslå tiltak for å forebygge og behandle disse (Y)	<p>Du kan gi eksempler på kost i tråd med norske anbefalinger, lage et måltid tilpasset brukerens behov og ernæringstilstand og gi eksempler på trivselsskapende tiltak for måltidet.</p> <p>Du kan vurdere brukers ernæringstilstand og beskrive noen tiltak.</p>	<p>Du kan gjøre rede for ernæring, og begrunne sammensetningen av kostholdet for brukeren i tråd med norske anbefalinger for ernæring.</p> <p>Du kan begrunne valg av matvarer for måltidet i forhold til brukers behov og ernæringstilstand.</p> <p>Du gjør rede for viktigheten av trivselsskapende tiltak for måltidet.</p> <p>Du kan identifisere og vurdere brukers ernæringstilstand og kan foreslå forebyggende og behandlende tiltak.</p>	<p>Du har meget gode kunnskaper om ernæring, og kan gi meget gode begrunnelser for sammensetningen av kostholdet for brukeren i tråd med norske anbefalinger for ernæring som fremmer helse.</p> <p>Du kan gi gode begrunnelser for valg av matvarer for måltidet i forhold til brukers behov og ernæringstilstand.</p> <p>Du begrunner viktigheten av og viser kunnskap om trivselsskapende tiltak for måltidet.</p> <p>Du kan identifisere og vurdere brukers ernæringstilstand og kan foreslå og begrunne forebyggende og behandlende tiltak.</p>

Hygiene <ul style="list-style-type: none"> Følge gjeldende regelverk for hygiene på arbeidsplassen (H) 	<p>Du beskriver hvordan du ivaretar hygieniske retningslinjer i forhold til arbeidsplassen, deg og bruker.</p> <p>Du beskriver de hygieniske tiltakene du igangsetter.</p>	<p>Du gjør rede for hvordan du ivaretar hygieniske retningslinjer i forhold til arbeidsplassen, deg og bruker.</p> <p>Du begrunner de hygieniske tiltakene du igangsetter.</p>	<p>Du gjør utfyllende rede for hvordan du ivaretar hygieniske retningslinjer i forhold til arbeidsplassen, deg og bruker.</p> <p>Du begrunner de hygieniske tiltakene du igangsetter meget godt, og har selvstendige refleksjoner.</p>
Medikamenthåndtering <ul style="list-style-type: none"> Observere og rapportere om virkninger og bivirkninger av legemidler (H) Følge gjeldende regelverk om arbeidsplassens rutiner for medikamenthåndtering (Y) 	<p>Du kan forklare ditt ansvarsområde i forhold til regelverk om medikamenthåndtering</p> <p>Du har noe kjennskap til de mest brukte legemidlene og kan observere og rapportere i forhold til virkning og bivirkninger.</p> <p>Du har grunnleggende kunnskap om administrasjonsmåter for de ulike legemidler.</p>	<p>Du kan gjøre rede for eget ansvarsområde i forhold til regelverk om medikamenthåndtering.</p> <p>Du har god kjennskap til de mest brukte legemidlene og kan observere og rapportere i forhold til virkning og bivirkninger.</p> <p>Du har god kunnskap om administrasjonsmåter for de ulike legemidler.</p>	<p>Du kan gjøre utfyllende rede for eget ansvarsområde i forhold til regelverk om medikamenthåndtering, og vise ansvar og refleksjon i forhold til dette.</p> <p>Du har meget god kunnskap om de mest brukte legemidlene og kan observere og rapportere utfyllende i forhold til virkning og bivirkninger.</p> <p>Du har meget god kunnskap om administrasjonsmåter for de ulike legemidler.</p>
Trivsel og aktiviteter <ul style="list-style-type: none"> Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet (H) Vurdere faktorer som kan fremme psykisk helse (H) Planlegge og gjennomføre aktiviteter i dagliglivet tilpasset brukerens funksjonsnivå (H) Bruke kultur og kulturopplevelser som helsefremmende tiltak (H) Foreslå og sette i verk tiltak som fremmer mestring, helse, trivsel og stimulerer til et aktivt liv (Y) Utføre arbeidet i tråd med miljøterapeutiske målsettinger (K) 	<p>Du kan planlegge og gjennomføre noen aktiviteter som delvis er tilpasset brukerens funksjonsnivå, og som fremmer trivsel, fysisk og psykisk helse.</p> <p>Du kan se brukers interesse og behov i forhold til noen aktiviteter.</p> <p>Du beskriver hvordan arbeidsoppgavene skal gjennomføres.</p>	<p>Du kan planlegge og gjennomføre aktiviteter som er tilpasset brukerens funksjonsnivå, og som fremmer trivsel og fysisk og psykisk helse.</p> <p>Du begrunner valg av aktiviteter ut fra brukers interesse og behov i forhold til aktiviteter.</p> <p>Du planlegger og beskriver grundig hvordan arbeidsoppgavene skal gjennomføres</p>	<p>Du kan planlegge, begrunne og gjennomføre aktiviteter som er tilpasset brukerens funksjonsnivå, og som fremmer trivsel og fysisk og psykisk helse.</p> <p>Du begrunner valg av aktiviteter og viser refleksjon og kreativitet ut fra brukers interesse og behov i forhold til aktiviteter</p> <p>Du planlegger, beskriver og begrunner grundig hvordan arbeidsoppgavene skal gjennomføres</p>
Ergonomi <ul style="list-style-type: none"> Følge ergonomiske prinsipper i yrkesutøvelsen (H) 	<p>Du nevner prinsippene for ergonomi og beskriver hvordan du bruker aktuelle ergonomiske prinsipper i yrkesutøvelsen.</p>	<p>Du kan forklare hvordan ergonomiske prinsipper kan brukes aktivt i yrkesutøvelsen</p>	<p>Du kan gjøre rede for ergonomiske prinsipper og bruke prinsippene aktivt tilpasset ulike situasjoner i yrkesutøvelsen.</p>
Profesjonalitet og regelverk <ul style="list-style-type: none"> Følge gjeldende regelverk for taushetsplikt og personvern i helse- og sosialsektoren (K) Yte profesjonell helsehjelp i tråd med gjeldende regelverk (Y) Følge gjeldende regelverk for helse-, miljø og sikkerhet (H) Følge gjeldende regelverk for bruk av tvang (Y) Utføre arbeidet i tråd med yrkesetiske retningslinjer (Y) 	<p>Du kan beskrive deler av gjeldende regelverk for ansatte og brukere.</p> <p>Du har noe kjennskap til sammenhengen mellom profesjonell yrkesutøvelse og regelverk</p> <p>Du nevner noen aktuelle samarbeidspartnere i det tverrfaglige samarbeidet</p>	<p>Du har god innsikt i gjeldende regelverk for ansatte og brukere.</p> <p>Du har kjennskap til sammenhengen mellom profesjonell yrkesutøvelse og regelverk i forhold til profesjonalitet og etiske problemstillinger.</p> <p>Du beskriver aktuelle samarbeidspartnere i det tverrfaglige samarbeidet</p>	<p>Du viser reflektert kunnskap om gjeldende regelverk for ansatte og brukere, og hvordan dette styrer yrkesutøvelsen.</p> <p>Du har meget god kjennskap til sammenhengen mellom profesjonell yrkesutøvelse og regelverk og viser et reflektert forhold til profesjonalitet og etiske problemstillinger.</p> <p>Du gjør rede for aktuelle samarbeidspartnere i tverrfaglig samarbeid i ulike situasjoner</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Drøfte etiske problemstillinger knyttet til yrkesutøvelsen (Y) • Delta i tverrfaglig samarbeid (Y) • Gjøre rede for begrepet myndiggjorte medarbeidere (Y) • Utføre arbeidet i samsvar med gjeldende regelverk og arbeidsplassens planer og rutiner (Y) 			
<p>Brukermedvirkning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ivareta brukermedvirkning (Y) • Utføre arbeidet på en måte som ivaretar den enkelte brukers selvstendighet, følelse av likeverd og tilhørighet (Y) 	<p>Du kan beskrive hva brukermedvirkning er, og ta hensyn til brukers behov og ønsker.</p>	<p>Du kan gi en god beskrivelse av brukermedvirkning og vise innsikt i hvordan brukermedvirkning ivaretas i situasjonen ved at brukeren får ta egne valg.</p>	<p>Du kan gi en meget god beskrivelse av brukermedvirkning og har meget god innsikt i hvordan brukermedvirkning ivaretas i situasjonen.</p> <p>Du gir meget god informasjon og veiledning til brukeren som grunnlag for riktige valg.</p>
<p>Kommunikasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunisere med brukere og pasienter med ulik kommunikasjonsevne (K) • Veilede brukere, pasienter og pårørende i helsefaglige spørsmål (K) • Orienter brukere og pårørende om deres grunnleggende rettigheter innen helse- og sosialtjenesten (K) • Bruke ulike strategier for konflikthåndtering (K) • Håndtere aggressive og truende personer (K) • Veilede i bruk av aktuelle hjelpemidler (H) 	<p>Du viser noe innsikt i hvordan kommunikasjonen foregår mellom deg og bruker for å fremme tillit og trygghet.</p> <p>Du kjenner noen strategier for konflikthåndtering.</p> <p>Du beskriver generelt hvordan du vil veilede brukere og pårørende.</p>	<p>Du viser god innsikt i hvordan kommunikasjonen foregår mellom deg og bruker for å fremme tillit og trygghet.</p> <p>Du har god kjennskap til strategier for konflikthåndtering.</p> <p>Du beskriver hvordan du vil veilede brukere og pårørende i ulike situasjoner.</p>	<p>Du viser meget god innsikt i hvordan kommunikasjonen foregår mellom deg og bruker for å fremme tillit og trygghet.</p> <p>Du har meget god kjennskap til strategier for konflikthåndtering.</p> <p>Du beskriver og begrunner hvordan du vil veilede brukere og pårørende i ulike situasjoner.</p>
<p>Observasjon/rapport og kartlegging,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observere og rapportere den enkelte brukers helhetlige behov (K) • Kartlegge brukerens funksjonsnivå og bistandsbehov, og gjennomføre tiltak i samhandlingen med brukeren (Y) • Vurdere risiko for brann og andre hjemmeulykker og foreslå forebyggende tiltak (K) 	<p>Du nevner viktige observasjoner og behov og nevner tiltak som gjøres i samarbeid med bruker</p> <p>Du beskriver sikkerhet i bomiljøet hos brukeren.</p>	<p>Du forklarer viktige observasjoner og behov og foreslår tiltak som gjøres i samarbeid med bruker</p> <p>Du beskriver sikkerhet i bomiljøet hos brukeren og foreslår tiltak.</p>	<p>Du gjør rede for viktige observasjoner og behov og begrunner tiltak som gjøres i samarbeid med bruker</p> <p>Du gir en meget god beskrivelse av sikkerhet i bomiljøet hos brukeren og foreslår begrunnede tiltak.</p>